

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hustopeče, Masarykovo nám. 1
Autor	Mgr. Jan Svoboda
Číslo	VY_32_INOVACE_2_PRÁVO_1.02_Právní řád
Název	Teorie práva
Téma hodiny	Právní řád
Předmět	Právo
Ročník/y/	1. ročník
Datum vytvoření	7.1.2013
Anotace	Výkladová prezentace k tématu Právní řád
Očekávaný výstup	Žák umí definovat a charakterizovat právní řád ČR a dokáže vyjmenovat a jednotlivé druhy právních předpisů.
Druh učebního materiálu	Prezentace

Teorie práva

Právní řád

Vypracoval: Mgr. Jan Svoboda

Právní řád

Právní řád je souhrn právních předpisů, které platí v určitém státě a je stupňovitě uspořádán, podle důležitosti a významu jednotlivých právních předpisů.

Každý stát má svůj vlastní právní řád a vyžaduje jeho dodržování po vlastních občanech i cizincích, kteří pobývají na území státu.

Každý právní předpis má určitou právní sílu tzn., že právní předpisy nižší právní síly jsou podřízeny právním předpisům, které mají vyšší právní sílu.

Právní předpis nižší právní síly nesmí odporovat právnímu předpisu vyšší právní síly a právní předpis vyšší právní síly může zrušit právní předpis nižší právní síly.

Postavení jednotlivých právních předpisů v Právním řádu ČR, lze podle jejich právní síly, znázornit hierarchicky do pyramidy:

PRÁVNÍ ŘÁD ČR

-je tvořen všemi právními normami (právními předpisy).

Ty se dělí na:

A) předpisy zákonné (základní)

B) předpisy podzákonné (prováděcí)

Zákonné právní předpisy:

Ústava, Listina základních práv a svobod, ústavní zákony

jsou výsledkem zákonodárné pravomoci Parlamentu ČR, (pro přijetí je potřeba kvalifikovaná většina – více jak 3/5 (60%) hlasů všech poslanců (200) a senátorů (81). Ústavními zákony se např. mění Ústava ČR nebo hranice ČR

Příklady ústavních zákonů:

- Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky
- Ústavní zákon č. 515/2002 Sb., o referendu o přistoupení ČR k EU
- Ústavní zákon č. 395/2001Sb., kterým se mění Ústava ČR
- Ústavní zákon České národní rady č. 4/1993 Sb.,o opatřeních souvisejících se zánikem České a Slovenské Federativní Republiky

Mezinárodní smlouvy

Součástí Právního řádu ČR jsou mezinárodní smlouvy, které byly ratifikovány a vyhlášeny ve Sbírce zákonů ČR.

Příklady mezinárodních smluv:

- Smlouva mezi ČR a Spolkovou republikou Německo o spolupráci policejních orgánů a orgánů působících při ochraně státních hranic v příhraničních oblastech
- Dohoda mezi ČR a Rakouskem o spolupráci v oblasti ochrany lesa proti šíření lýkožrouta smrkového přes hranice států na území Šumavy

Zákony a zákonná opatření senátu

Zákony

V praxi je nazýváme obyčejné - jsou výsledkem zákonodárné pravomoci Parlamentu ČR (pro přijetí je potřeba prostá většina – více jak 1/2 hlasů přítomných poslanců a senátorů).

Např.:

- zák. č. 500/2004 Sb. Správní řad
- zák.č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník
- zák.č. 210/1998 Sb. Zákon o rodině
- zák. č. 262/2006 Sb. Zákoník práce
- zák.č. 561/2004 Sb. Školský zákon
- zák.č. 361/2000 Sb. Zákon o silničním provozu

Zákonná opatření Senátu

Dojde-li k rozpuštění Poslanecké sněmovny pak Senát přijímá zákonná opatření, které nesnesou odkladu a vyžadovaly by jinak přijetí zákona (neplatí pro věci týkající se ústavy, státního rozpočtu, volebního zákona a mezinárodních smluv).

Podzákonné právní předpisy:

Nařízení vlády a vyhlášky ministrů

Nařízení vlády

Vláda vydává nařízení (tzv. prováděcí předpisy k zákonům), které nesmí překračovat rámec zákona. Nařízení vlády se zveřejňují ve Sbírce zákonů

Např.:

- Nařízení vlády o zavedení letního času
- Nařízení vlády o stanovení výše minimální mzdy
- Nařízení vlády o výši dálničních poplatků

Vyhlášky ministrů

Vydávají je jednotlivá ministerstva jako prováděcí předpisy k zákonům.

Příklady vyhlášek:

- Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu, kterou se stanoví podrobnosti označování textilních výrobků údaji o složení materiálu
- Vyhláška ministerstva financí o hracích přístrojích

Normativní právní akty ústředních a místních orgánů státní správy a normativní právní akty místní samosprávy

Normativní právní akty ústředních a místních orgánů státní Správy

Ministerstva a další ústřední orgány státní správy vydávají vyhlášky, opatření a výnosy

Např.:

- Vyhláška České národní banky, kterou se stanoví postup při příjmu peněz a nakládání s nimi a při poskytování náhrad za necelé a poškozené bankovky a mince
- Vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu o bezpečnosti práce a technických zařízení při stavebních pracích

Normativní právní akty místní samosprávy

Jsou to obecně závazné vyhlášky a nařízení krajů a obcí (nesmí odporovat ústavě, zákonu, nebo jinému obecně závaznému právnímu předpisu)

Např.:

- Obecně závazná vyhláška hlavního města Prahy o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj
- Nařízení Kraje Vysočina o zřízení přírodní rezervace Suché skály
- Obecně závazná vyhláška města Hustopeče o zákazu kouření na území města Hustopeče

Pracovní list

Uved', které právní předpisy řadíme mezi:

Zákonné

Podzákonné

Jaký vztah platí v Právním řádu ČR mezi jednotlivými právními předpisy?

Pracovní list

Uveď, kolik je potřeba hlasů při hlasování o přijetí ústavního zákona:

Uveď, kolik je potřeba hlasů při hlasování o přijetí obyčejného zákona:

Uveď, kdy se stane mezinárodní smlouva součástí Právního řádu ČR:

Uveď, za jakých okolností se přijímají zákonná opatření Senátu:

Použité zdroje:

- TOMANCOVÁ, Jaroslava a Karel SCHELLE. A KOL. *Právní nauka pro školy a praxi*. VI. Praha: EUROLEX, 2004. ISBN 80-86432-78-5.
- TOMANCOVÁ, JUDr. Jaroslava. A KOL. *Základy práva (nejen) pro školy*. Boskovice: František Šalé - ALBERT, 2007. ISBN 80-7326-110-3.
- http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/evropa/nemecko/smlouvy/index.html
- http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/evropa/rakousko/smlouvy/index.html
- http://www.praha.eu/jnp/cz/home/magistrat/uredni_deska_a_oznameni/vyhledavani_v_pravnic_h_predpisech/index.html?startPos=10
- http://business.center.cz/business/finance/penize/prijem_penez.asp
- <http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/vyhlaska-ceskeho-uradu-bezpecnosti-prace-a-ceskeho-banskeho-uradu-o-bezpecnosti-prace-a-technickych-zarizeni-pri-stavebnich-pracich-11154.html>
- <http://www.kr-vysocina.cz/2012/ds-301952/p1=49856>
- http://www.hustopece-city.cz/user_data/ozv/ozv_2010_05.pdf

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Jan Svoboda.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ